Gemeente Utrecht

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2020, NUMMER 119

Datum	23 juni 2020
Van	College B&W
Behandeld door	M.C. Manders
Doorkiesnummer	030 - 28 62887
E-mailadres	m.manders@utrecht.nl
Kenmerk	7692125
Beleidsveld	Diversiteit

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsvragen jaargang 2020 nummer 119 van raadsleden Deldjou Fard (GroenLinks) en Schers (Groen Links) van 27 mei 2020 over Laat de crisis ongelijkheid niet vergroten.
De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

Vraag 1
Is het college het met GroenLinks eens dat de urgentie voor een integraal stevig beleid op het gebied van gendergelijkheid juist door deze Covid-19 crisis extra groot is geworden?
Antwoord 1
Wij zijn het met GroenLinks eens dat de Covid19-crisis grote gevolgen heeft voor de samenleving en zien daarbij ook dat sommige groepen harder getroffen worden dan andere. Deels zien we daarbij een verschil tussen de gevolgen voor mannen en voor vrouwen/meisjes, bijvoorbeeld als het gaat om zorg of huiselijk geweld, zoals u aangeeft. Daarnaast zien we dat andere aspecten, zoals bijvoorbeeld sociaal economische status (SES), etnische achtergrond, leeftijd of beroepsgroep er ook toe (kunnen) leiden dat sommige groepen harder getroffen worden dan andere. Daarbij kunt u denken aan jongeren met een flexcontract, zzpers, ondernemers in sectoren als cultuur, horeca, Utrechters met een migratieachtergrond, laagopgeleide Utrechters, mensen met een functiebeperking.

Vraag 2
Wil het college toezeggen om vanaf nu expliciet aandacht te hebben voor de positie van meisjes en vrouwen in deze crisis, binnen verschillende beleidsterreinen van de gemeente Utrecht? Graag meer toelichting.
Antwoord 2
We hanteren in Utrecht een inclusieve werkwijze zoals ook verwoord in ons Coalitieakkoord Ruimte voor Iedereen. Uitgangspunt binnen deze werkwijze is steeds het maatschappelijk probleem of (beleids)thema in plaats van een doelgroep. Deze werkwijze betekent niet dat we geen oog hebben voor specifieke doelgroepen binnen een bepaald thema, noch dat we geen maatwerk (kunnen) leveren. We kijken per thema/probleem of bepaalde doelgroepen specifiek aandacht behoeven; dit geldt ook voor gender. Voorbeelden waarbij specifieke aandacht is voor meisjes/vrouwen zijn o.a.

gelijke kansen in het onderwijs, huiselijk geweld, jongerenwerk, seksuele voorlichting, regenboogagenda, mensenrechtencoalitie, GlobalGoals, discriminatiebestrijding, straatintimidatie. Ook tijdens de huidige crisis hanteren we genoemde werkwijze; generiek waar mogelijk, specifiek waar noodzakelijk.

Vraag 3
Wil het college toezeggen om vanaf nu aandacht voor het onderwerp gendergelijkheid integraal toe te passen binnen verschillende beleidsterreinen van de gemeente Utrecht? Graag meer toelichting.
Antwoord 3
Zoals aangegeven bij vraag 2 is gendergelijkheid als uitgangspunt al onderdeel van onze inclusieve werkwijze. In voorkomende gevallen zullen wij dit in de toekomst duidelijker benoemen.

Vraag 4
Wil het college toezeggen om in kaart te brengen welke organisaties en initiatieven in de stad actief zijn als het gaat om feminisme en eerlijke kansen voor meisjes en vrouwen? En wil het college toezeggen om toe te werken naar versterking, zichtbaarheid en verbinding van deze organisaties en initiatieven? Graag meer toelichting.
Antwoord 4
In 2019 hebben wij een overzicht gemaakt van de organisaties in Utrecht die zich inzetten voor feminisme en eerlijke kansen voor meisjes en vrouwen. Deze organisaties hebben wij benaderd om gezamenlijk te werken aan een plan rond de viering van 100 jaar Vrouwenkiesrecht. Enkele van hen hebben aan deze oproep gehoor geven.
Ook op andere terreinen vragen wij organisaties (of vice versa) om samenwerking en dit zullen wij in de toekomst blijven doen. Daarnaast werken we op structurele(re) basis met diverse van deze organisaties samen, zoals met PrettyWomen, Art. 1 MN, TalenTonen, Huize Agnes, Moviera, Rutgers, St. JoU Samen Veilig e.a. Ook is het mogelijk dat initiatieven vanuit de stad zich aanmelden voor financiële ondersteuning uit bijvoorbeeld het Initiatievenfonds.

Vraag 5
Wil het college toezeggen om, in navolging van de Regenboogagenda en Actieplan antidiscriminatie, in samenwerking met de stad en de partners uit de stad zoals Prettywomen, Stichting JOU en ook in samenwerking met relevante landelijke organisaties zoals W0=MEN , Mamacash te werken aan een Utrechtse Gendergelijkheidsagenda? We denken aan een Gendergelijkheidsagenda, waarmee de gemeente Utrecht aandacht heeft voor de rechten en positie van meisjes en vrouwen nu en in de toekomst. En waarin concreet en actiegericht binnen alle gemeentelijke beleidsterreinen toegewerkt wordt naar een rechtvaardige stad met eerlijke kansen voor Utrechtse meisjes en vrouwen, nu en in de toekomst.
Antwoord 5
Zoals hierboven aangegeven hebben wij binnen de inclusieve werkwijze aandacht voor vrouwen en meisjes. Ook nu, tijdens de coronacrisis, hebben we blijvend aandacht voor (groeiende) ongelijkheid, op basis van gender of anderszins. Het college is van mening dat een aparte Gendergelijkheidsagenda hier onvoldoende aan toe zou voegen.
Momenteel kennen we in Utrecht diverse agenda's, zoals u ook aangeeft. Op termijn willen we toe naar één inclusie agenda. Hierin zal ook genderongelijkheid meegenomen worden.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,

GROEN LINKS UTRECHT

Schriftelijke vragen: "Laat de crisis ongelijkheid niet vergroten"
Raadsleden: Melody Deldjou Fard
Sophie Schers

De COVID-19 pandemie heeft wereldwijd ingrijpende gevolgen.
De impact op meisjes en vrouwen is extra zorgwekkend. Ze worden harder geraakt en dat leidt op den duur tot een grotere genderongelijkheid dan er al was, blijkt uit vele recent uitgevoerde onderzoeken en cijfers. Een onlangs gepubliceerd rapport van het Bevolkingsfonds van de Verenigde Naties (UNFPA) wijst erop dat uitbraken van ziektes meisjes en vrouwen anders treffen dan jongens en mannen. Het ontwikkelen van beleidsmaatregelen met een genderfocus is een vereiste ten tijde van een crisis benadrukt Defence for Children. Zodat rekening gehouden wordt met de risico's voor meisjes en vrouwen vanwege ongelijkheden, traditionele genderrollen en arbeidspositie. Voor je kansen zou het niet moeten uitmaken of je een vrouw of man bent. Helaas is dat wereldwijd toch nog altijd het geval. Nederland komt steeds verder achter te liggen op andere landen. In Utrecht willen we graag toewerken naar eerlijke kansen voor iedereen. De crisis mag de al bestaande genderongelijkheid niet vergroten en de meisjes en vrouwen nog meer op achterstand zetten. We moeten zorgen dat er nu en op de lange termijn oog is voor de rechten en de positie van meisjes en vrouwen in onze samenleving en stad.
Utrecht is een stad met een grote populatie vrouwen.
Of het nou jonge studenten zijn die de stad bezoeken om aan hun toekomst te werken, of moeders die samen met hun gezin in verschillende wijken van Overvecht tot Wittevrouwen wonen, of de vele single vrouwen die de stad rijk is, oma's die genieten van tijd met hun kleinkinderen, alleenstaande moeders, nieuwkomers of Utrechtse vrouwen met een migratieachtergrond. Utrecht is een stad met een veelzijdig gezicht van veel krachtige meisjes en vrouwen die de stad kleurrijk maken. Gendergelijkheid en empowerment van meisjes en vrouwen is een van de 17 duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's) van de Verenigde Naties.
De gemeente moet wat GroenLinks betreft de rol op zich nemen om de institutionele positie van meisje en vrouwen te verbeteren en verankeren. En juist nu in crisistijd de behoeften en de bescherming van meisjes en vrouwen expliciet hoog op de agenda van verschillende beleidsterreinen te zetten.

Veel werknemers in vitale beroepen zijn vrouw.
Uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek blijkt dat bijna tweederde van de zogeheten 'cruciale beroepen' wordt vervuld door vrouwen. Het gaat om sectoren zoals de zorg, de kinderopvang, schoonmaak, distributie en het onderwijs. Maar liefst 80% van de werknemers in de zorg is vrouw én vrouwen besteden anderhalf keer meer tijd aan onbetaalde zorg dan mannen. Ook zijn er door de sluiting van scholen en het stopzetten van niet-acute (thuis)zorg opeens een heleboel extra zorgtaken thuis. Het gros daarvan kan in sommige huishoudens op de schouders van thuiswerkende vrouwen terecht, vaak ten koste van hun verdiencapaciteit of hun gezondheid. En dan hebben we het nog niet eens gehad over het rap toenemende huiselijk geweld in deze tijd van thuisquarantaine. Daarnaast werken veel vrouwen in sectoren die het als gevolg van de crisis stil zijn gevallen en het moeilijk hebben, zoals de cultuursector. Veel beroepen in de genoemde sectoren worden gekenmerkt door lage lonen en hoge werkdruk, met te vaak flexibele contracten of ZZP werk. De lockdown-maatregelen treffen ook veel vrouwen, die voor hun inkomen afhankelijk zijn van tijdelijke baantjes of werk aan de onderkant van de arbeidsmarkt onevenredig hard. Niet het huis uit mogen om geld te

verdienen of ontslagen worden betekent voor veel financieel kwetsbare vrouwen onmiddellijke armoede, voedselonzekerheid en dakloosheid. Onderzoekers van de Universiteit Utrecht lieten deze week in een artikel van het AD weten zich zorgen te maken over de maatschappelijke en economische positie van moeders. 'Moeders die meer zorgtaken op zich nemen, werken bijna altijd minder en zijn daarom vaker economisch afhankelijk van een partner. Zorgelijk is bovendien dat de weerslag van de lockdown vooral zichtbaar is bij moeders', aldus de hoofdonderzoeker Mara Yerkes.

Laat de crisis ongelijkheid niet vergroten. De rekening van deze crisis mag niet vooral op het bordje van meisjes en vrouwen terecht komen.
De coronacrisis kan leiden tot een toename in gendergerelateerde ongelijkheid. Zoals de onderzoekers van Bloomberg voorspellen zal de komende ontslaggolf van coronacrisis vrouwen harder treffen in hun positie op de arbeidsmarkt dan mannen. Dit maakt het nog urgenter dat we als stad meer oog moeten hebben voor deze groep bewoners. En de stem van meisjes en vrouwen rondom dit problematiek, die nu te weinig aandacht krijgt binnen het beleid, zichtbaarder maken. Al deze meisjes en vrouwen zijn stuk voor stuk gedreven en krachtig. Vol daadkracht zijn ze in stilte aan de slag gegaan om op eigen houtje met creatieve oplossingen de crisis te boven komen. Maar zelfstandig hieruit komen lukt door de omstandigheden helaas niet bij iedereen.

Utrecht is een stad waar we toewerken naar een solidaire stad met gelijke kansen voor alle bewoners. Gemeente heeft twee agenda's in het kader van Diversiteit en Inclusie; **Regenboogagenda** en **Actieplan Antidiscriminatie**. Gezien de grote populatie meisjes en vrouwen in onze stad lijkt het GroenLinks goed om ook te werken aan een **Gendergelijkheid agenda**. Aan de hand van deze agenda willen we dat de gemeente Utrecht actief emancipatie aanjaagt, stelling neemt, en initiatieven ondersteunt en initieert die de strijd voor gendergelijkheid verduurzamen, nu en in de toekomst. Beeldvorming, symbool, discussie en representatie zijn hierin zowel middel als doel. Daarbij is het nodig dat de gemeente niet alleen op één afdeling focust op gendergelijkheid, maar gendergelijkheid juist integreert in het gehele gemeentebeleid. En dit binnen alle thema's waaronder Armoedebestrijding, Sport, Duurzaamheid, Zorg, Daklozen, Onderwijs, Jeugd, Openbare ruimte, Economie, Ondernemerschap en Cultuur toepast. Het uitgangspunt van de agenda moet intersectioneel zijn, en we willen daarom dat bij ieder probleem naar oplossingen gezocht wordt vanuit een veelheid van perspectieven. Tot slot willen we dat de gemeente Utrecht de netwerken en initiatieven die nu al aanwezig zijn in de stad omarmt, verbindt en versterkt.

Dat brengt de fractie van GroenLinks op de volgende vragen:

---

1. Is het college het met GroenLinks eens dat de urgentie voor een integraal stevig beleid op het gebeid van gendergelijkheid juist door deze Covid-19 crisis extra groot is geworden?
2. Wil het college toezeggen om vanaf nu expliciet aandacht te hebben voor de positie van meisjes en vrouwen in deze crisis, binnen verschillende beleidsterreinen van de gemeente Utrecht? Graag meer toelichting.
3. Wil het college toezeggen om vanaf nu aandacht voor het onderwerp gendergelijkheid integraal toe te passen binnen verschillende beleidsterreinen van de gemeente Utrecht? Graag meer toelichting.
4. Wil het college toezeggen om in kaart te brengen welke organisaties en initiatieven in de stad actief zijn als het gaat om feminisme en eerlijke kansen voor meisjes en vrouwen? En wil het college toezeggen om toe te werken naar versterking, zichtbaarheid en verbinding van deze organisaties en initiatieven? Graag meer toelichting.
5. Wil het college toezeggen om, in navolging van de Regenboogagenda en Actieplan antidiscriminatie, in samenwerking met de stad en de partners uit de stad zoals Prettywomen, Stichting JOU en ook in samenwerking met relevante landelijke organisaties zoals W0=MEN , Mamacash te werken aan een Utrechtse Gendergelijkheidsagenda? We denken aan een Gendergelijkheidsagenda, waarmee de gemeente Utrecht aandacht heeft voor de rechten en positie van meisjes en vrouwen nu en in de toekomst. En waarin concreet en actiegericht binnen alle gemeentelijke beleidsterreinen toegewerkt wordt naar een rechtvaardige stad met eerlijke kansen voor Utrechtse meisjes en vrouwen, nu en in de toekomst.

BRONVERMELDINGEN:

---

https://www.cbs.nl/nl-nl/faq/corona/economie/hoeveel-mensen-werken-er-in-cruciale-beroepen-
https://azwstatline.cbs.nl/#/AZW/nl/dataset/24025NED/table?ts=1585664542559
https://www.bloomberg.com/news/articles/2020-05-21/women-s-job-losses-could-shave-1-trillion-off-global-gdp
https://www.mamacash.org/nl/mama-cash-in-tijden-van-corona
https://www.ad.nl/utrecht/zo-verdelen-we-in-de-coronacrisis-de-taken-papa-zorgt-vaker-voor-kinderen-maar-stofzuigen-en-koken-doet-mama-nog-steeds~a2dfd558/
https://www.nrc.nl/nieuws/2020/05/27/in-amsterdam-zuidoost-is-het-nu-stil-op-straat-a4000867